

Universitätsbibliothek Paderborn

**AntiLutherus Judoci Clichtouei Neoportuensis. Doctoris
Theologi, Academiæ Parrhisie[n]sis**

Clicthove, Josse

[Köln], 1525

VD16 C 4189

Religionis monasticæ statum, non statim a principio esse omnino
p[e4r]fectum, sed per obseruationem institutorum illius uitæ, ad
perfectionem assequendam tendere. XII]

urn:nbn:de:hbz:466:1-36183

Deuotis monasticis.

CL VIII.

stici quod in euangelio consiliū est, ipsi per uotum suū faciunt præceptum: ut eis impingit Lutherus. sed quod euangelicum est consiliū, scilicet ante uoti promissionē obstringere se uoto: dicūt eē cōsiliū, & ut tale amplectunt. Quod uero euāgelicū est præceptū, ut pote post uoti æditionē satissimacere uoto: cenlent esse p̄ceptū. & ut dīuinū mandatū student pro uiribus exequi.

¶ Religionis monasticæ statū, nō statim à principio esse omnino perfectū: sed per obseruationē institutoꝝ illius uitæ, ad perfectionē assequendā tendere. Cap. XII.

 Varta Lutheri obiectio. Monasticæ uitæ predicatorum Christianorū statū in geminas dissecant partes, ut puta in statū perfectionis, cōsistentem in consilioꝝ euāgelicorū impletione, quē sibi assignat. & in statū imperfectionis, in diuinorum p̄ceptorū executione subsistentē: quē laicis & secularē ducētibus uitā designat. Illud autem eoꝝ dictum, arrogantiæ plenū est: q̄ sibi statū perfectionis (quē in consiliis euāgelij agendis reponunt) uēdicēt, sēq; a. līs, tanq; in sublimiore iustitiae gradu sint collocati, p̄ferūt. ¶ Insup nec uouentur aliqua à subeunte professionem monasticā, nec uo- ueri possunt: quām ea quæ in baptismo sunt uota, deoꝝ per uotū tunc promissa excepta cōtinentia. Dicet enim uouēti deus. Quid stulte uoues: non habes uota quē mihi reddas: satis multa: Memēto eorum quæ in baptismo uouisti; & illa exple. Sunt igitur uota ista monastica: omnino damnanda. Hæc Lutherus. ¶ Responsio. Qui hanc status Christianorum partitionem assignant, quod hic perfectus sit, ille uero imperfectus aut minus perfectus, uiri doctrina & autoritate percebres: monasticā institutionē nō dicūt eē statū perfectū, quoniam illam amplectensiam sit omnimodā uitæ perfectionem assecutus, sed quia per regularē disciplinā tanq; uiam quandam cōuenientem; tendat ad perfectionē obtainēdam. Non enim Christus dominus noster; in euangelio dixit adolescēti. Si es perfectus: uade & uende omnia quæ habes, & da pauperibus, & sequere me, sed si uis perfectus esse: uade & uēde. hisce uerbi non obscure innuens: honorū temporaliū abdicationē esse me diū quoddā compendiarium, & instrumentum ad consequendam perfectionem necdum habitam. Quod & confirmat Origenes in

Mat. 19
Origenes.

R 2 predicti

LIBER TERTIVS.

prædicti loci euangelici expositio: dicens: **I**lle qui mutauit prout
uitis paupertatem, ut sit perfectus: non in ipso tempore quo tradi-
dit bona sua pauperibus, fiet omnino perfectus: sed ea illa die incipi-
et speculatio dei adducere eum ad omnes uirtutes. **H**aec ille. **Q**uo cir-
ca in religione monastica haud minus inueniuntur incipientes pro-
gredi in ea uia domini, & proficientes: q[uod] in quois alio Christiano sta-
tu. **S**icut & in seculari suitæ actione inueniuntur in suo gradu uiru-
te perfecti: nō minus q[uod] in monachalis instituti professione. **A**stipu-
lat aut̄ eidē sententiae modo propositæ, apud **C**assianū in collatio-
nibus patrū abbas **M**oyses: de religiosis ita loquens. **I**euniorū, ine-
diā, uigilias, labores, corporis nuditatē, lectione, cæterasq[ue] uirtutes
debere nos suscipere nouerimus: ut ad perfectionē charitatis, illis
gradibus possimus ascendere. **H**aec ibi. ¶ **N**on igit̄ arrogantiae su-
percilii præfert hæc denominatio: qua professio monasterialis ap-
pellat status perfectionis, secundū intelligentiā modo explicatam:
sed potius modestiæ & humilitatis genit̄ insigne. **S**iquidē ea appellati-
one insinuant se uitæ illius cultores, nō iam perfectionē ipsam
attigisse: sed ab renūciatione seculi, triū uotorū, obseruatione, & cæ-
teris institutis, tanq[ue] instrumentis quibusdā cōgruis, anhelare ad eā
capeſſendā; elaborareq[ue] pro uitribus in eo pœnitentiæ loco (mona-
steriū dico) ut eā perfectionē (quā necdum se tenere, ingenuſa-
tentur) quotidiano exercitio demū adipiscant & apprehendant.
Lucæ 18.

Cassianus

III. gradibus possimus ascendere. **H**aec ibi. ¶ **N**on igit̄ arrogantiae su-
percilii præfert hæc denominatio: qua professio monasterialis ap-
pellat status perfectionis, secundū intelligentiā modo explicatam:
sed potius modestiæ & humilitatis genit̄ insigne. **S**iquidē ea appellati-
one insinuant se uitæ illius cultores, nō iam perfectionē ipsam
attigisse: sed ab renūciatione seculi, triū uotorū, obseruatione, & cæ-
teris institutis, tanq[ue] instrumentis quibusdā cōgruis, anhelare ad eā
capeſſendā; elaborareq[ue] pro uitribus in eo pœnitentiæ loco (mona-
steriū dico) ut eā perfectionē (quā necdum se tenere, ingenuſa-
tentur) quotidiano exercitio demū adipiscant & apprehendant.
Ne q[uod] seipſos, cū pharisæo orante in templo & publicanū ſecū pre-
ſente aspernante, cæteris præferūt religiosi ex ipſa religionis mo-
naſticæ cōditiōe atq[ue] natura. quāuis ex propriæ uoluntatis prolapsi
one (q[uod] dū uitā hic agimus: nullus sit omni ex parte beatus) id non
nulli facere quidē poſſent, pro fragilitate humana. **S**ed nō ſunt uia
religiosorū particularia & personalia: ipſi religiōi ſtatui ſuapte
natura ſalutari, aſcribēda nec imputāda. **Q**uinimmo ea ipſa status
monastici ſuceptiōe, cōſcios ſe declarat uiri religiosi, ſuæ imperfe-
ctioni: pœnitentiāq[ue] ſe indigere ad uitæ ſuæ emendationē proſi-
tenſ. **Q**uā ut cōmodius agat: elongant ſe fugiētes, & subducunt à
ſeculi ſtrepitū, manentq[ue] in ſolitudine: totā reliquā uitā ſuā in pœ-
nitentiæ loco & dura austeritate transigētes. ¶ **P**orro in eo q[uod] de
uotis in baptismo factis deinceps in hac obiectiōe affert **L**uther⁹:
plane declarat ſe ignorare, quidnā ſit uotū in „p[ro]ptria ſua accepitiōe.
Si enim

Quintus

IV.

Si enim cognouisset aut saltē animaduertisset, uotū nequaquam fieri de ijs quae necessaria sunt ad salutē & à deo præcepta nobis: minime asseruisset nos quippiā uouere deo in baptismo. Enim uero suscipi entes illud sc̄m regeneratiōis sacramentū: fidē catholicā profiterentur: abrenūciant satanæ & operibus eius, ascribūtur eis familiæ Christi: cuius mādata se impleturos promittunt. At in his omnibus: qd dabitur nō ad salutē necessariū? Non certe fides, cū dictū sit ab apostolo: qd Hebræ.ii
 accedentē ad deū oportet credere quia est, & qd inquirētibus se remunerato sit, qd itē sine fide: impossibile est quenq; placere deo. Neq; satanæ abrenūciatio: assignari potest nō esse necessaria ad salutē, quia teste beato Paulus: nō est cōuentio Chri ad belial, neq; societas luci ad tenebras. Neq; dabitur insertio in numerū filiorū dei & adhæsio ad Christum: tanq; non necessaria fidelis ad salutē, quoniam secundū Petri uerbū ad principes sacerdotū: nō est in aliq; alio (quam Christo) salus. neq; enim est aliud nomen datū hominibus sub cælo, in quo oporteat nos saluos fieri. Neq; demū mandatorū dei impletio: dici posset non esse ad salutē credenti necessaria, cū scriptū sit & æternæ ueritatis dictū uoce. Si uis ad uitā ingredi: serua mandata. Et qui facit uoluntatē patris mei: hic intrabit in regnum cælorū. Hec est aut uoluntas patris cælestis: ut custodiamus mandata eius. Hinc & discipulis suis, atq; per eos nobis omnibus: dixit Christus. Si diligitis me mandata mea seruare. Nulla itaq; ab ijs qui signaculū fidei suscipiūt in sancto baptismi lauacro, fiūt uota: secundū propriā uotorū rationē. ¶ Quod si Lutherus hanc fortasse ratiocinationē cōtexere pergit. Qui baptizatur, promittit se fidem integrā & dei mandata exakte obseruatū: ergo uotū facit deo, omīno se imperitū esse dialecticæ, eo prodit ratiocinio. quod à superiorē cōmunitate rationis dictione, ad inferiorē cōtractio- risq; ambitus: affirmādo progrediat. quod argumentādi genus, qd arte disserēdi percallent: oīno mancū & inualidū ēē norūt. Nēpe quicūq; aliquid uonet: idē etiā promittit, qd hoc latius sit & diffusillo. At nō contra res agitur: ut quicūq; promittit quippiā, idē & uoueat. quādoquidē promittere possumus nos ea facturos: quae ad salutē æternā nobis sunt necessaria, quæcūq; deus fieri à nobis precepit. Non tamē unq; recte dicemur ea uouere: iuxta eā uoti significationē, quę in protrito est usu probatissimorum authorū. Secundū R 3 quam,

2. Corin. σ

Actuū. 4.

Matth. 19

Matth. 7

Ioann. 14.

v.

LIBER TERTIVS.

quam illa sub uoto cadere censemur: quæ non sunt à deo præpta, neq; ad salutem simpliciter necessaria, sed quæ ultra dei man data supererogantur, ultróq; à nobis agenda suscipiuntur. Ceterum quæ ex promissione facta in baptismo, obstringamur ad mā data dei adimplenda, quæ tamē uix bene adamussim custodimus; nihilo secius uota monastica quæ superadduntur dei mandatis, nō existimari debent superflua aut superuacua. Nam ipsa monastiæ institutionis uota nequaquam dei mandatis repugnant; sed maxime consentiunt, & quadrant. neq; impedimento sunt obseruan dis huiusmodi præceptis: sed magno adiumento atq; admīniculo ut expeditius commodiusq; dei præcepta à nobis perficiantur, remotis obstaculis quæ satanas mundus & caro suggestere solent, iis qui uersantur in seculo, quæcūq; abducunt sæpius homines à recta mandatorum dei semita in præcipitia uitiorum. ¶ Demum nō est hoc loco prætereundum id silentio. Lutherum in suis dictis paucis ante citatis non satis sibi constate: sed dissidere secum, & pugnātia ad inuicem enunciate. Nempe in præsente objectione (quæ nunc dissoluta est) subinsinuat continentia nequaq; sub dei mādatis contineri: neq; ipsam à deo nobis esse præceptam, cū ait. q; nō uouentur aliqua à religioso nec uoueri possunt; q; ea quæ in baptismo sunt uota, excepta continentia. ubi continentiam, innuit non esse de numero eorū q; in baptismo promittunt deo: & proinde eā sub præcepto nō cōtineri. quandogdē quæcūq; præceptorū dei ambitu cōprehendunt: promittunt in baptismo accurate custodienda. Et hoc ipsum, continentia inquā & cælibatū non esse diuinū præcepti sed tantū consiliū: in alijs etiā suorū operū locis aperte fatur: neq; ea in parte aberrat à uero, uerū tamen in secunda objectione supra adducta capite huius libri decimo, asseuerat oīa quæ in euāgelio cōtineat: uniuersaliter esse p̄cepta & nulla cōsilia, immo quæ ab alijs consilia dicunt: uere esse præcepta. Et quoniam continentia cælibatusq; cōtineat in euāgelio: sub his uerbis. Sunt enuchi: qui se castrat propter regnū dei, & sub istis sequentibus etiam, nō oīs capiūt uerbū istud, qui potest capere capiat. cōsequēt utiq; & continentia atq; cælibatū sub præcepto contineri. Quod quomodo priori dicto cohæreat: uiderit ipse Lutherus, non em ex opposito pugnantia (ut hæc duo) coaleſcere unq; possunt.

¶ Disciplina

Matth. 19